

Inspiration diner 19 juni 2012

Titel: “Antibiotica in de veehouderij: waar ligt de grens”

“Zuinig, zinnig en zichtbaar gebruik van antibiotica”. Dat is het motto dat door de SDA, Autoriteit Diergeneesmiddelen, wordt uitgedragen.

Het gebruik van antibiotica in de veehouderij moet omlaag. In 2013 een reductie van 50 % en in 2015 zelfs 70 %, als we Bleker mogen geloven. Het gebruik van antibiotica in de veehouderij wordt een steeds grotere dreiging voor de volksgezondheid door het optreden van resistentie. Directe aanwijzingen hiervoor waren de toename in MRSA sinds 2000 en ESBL sinds 2008 en het advies van de gezondheidsraad. De sector en overheid hebben hier gezamenlijk op gereageerd door o.a. de SDA op te richten. De SDA is een onafhankelijk instituut dat richtlijnen vaststelt voor verantwoord antibioticumgebruik in de dierhouderij.

De eerste spreker, Roeland Wessels - persvoorlichter van de SDA, licht de doelen verder toe :

- Stop preventieve koppelmedicatie en verbeter informatie uitwisseling.
- Beperk het gebruik van middelen die voor de humane sector essentieel zijn.
- Registreer alle gebruik en voer benchmarks uit.

Om die doelen te bereiken stelt de SDA de streefwaarden vast op basis van de daadwerkelijk gebruikte antibiotica. Deze door de sector geregistreerde data wordt door de SDA gebruikt om de normen vast te stellen. Een veehouderij kan dan zien wat zijn gebruik is ten opzicht van de streefwaarden. Hiervoor krijgt hij visueel de kleuren van een stoplicht te zien. Is zijn gebruik hoger dan de norm dan krijgt hij “Rood” of “Oranje”. Rood vraagt direct actie; Geel / Oranje signaleert dat meer aandacht nodig is en bij Groen gebruikt de veehouder minder dan de streefwaarde.

De meeste belangrijke factor om de veehouder en dierenarts “zuinig, zinnig en zichtbaar” met antibiotica om te laten gaan is het gedrag van de veehouder en dierenarts. Hoe bewust gaat ze om met antibiotica?

Er bestaat een model waarmee gedragsverandering kan worden bereikt. Dit is het zogeheten RESET-model:

- R Regels opstellen en handhaven, zo nodig met dwang
- E Educatie, waarom is veranderen nodig, op basis van vrijwilligheid verdient de voorkeur.
- S Sociale druk. Laat goed gedrag zien en beloon dat.
- E Economische prikkel.
- T Tools. Rijk mensen handvaten om dierwelzijn en gezondheid te borgen.

Als tweede spreker was de voorzitter van de Koninklijke Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD), Ludo Hellebrekers, uitgenodigd. Ook hij benadrukte dat er al wel veel gebeurd is het afgelopen jaar. Het bewustzijn is sterk toegenomen.

In het belang van de volksgezondheid pleit hij ervoor om sommige middelen helemaal niet meer in te zetten voor dierhouderij: Stop het gebruik van derde en vierde generatie cephalosporinen en quinolonen. En faseer het gebruik van β -lactam, neomycine en colistine uit.

Aan de andere kant stelt hij dat het streven naar GEEN (dus nul) gebruik van antibiotica geen oplossing is. Hierbij is het dierenwelzijn is het geding.

Laurent de Vries, directeur van de GGD, is als derde spreker, is nog allerm minst gerust over de ontwikkelingen in de veehouderij. Vooral gebaseerd op de Q-koorts crises vindt hij de sector een gesloten blok waar je niet tussen komt. Hij vraagt zich af of de veehouderij als sector echt voldoende heeft geleerd om herhaling van de Q-koorts te voorkomen.

Laurent de Vries aan hoe hij als buitenstaander de sector ziet. Bijvoorbeeld een recente reactie van LTO dat maatregelen voor reductie van het gebruik van antibioticum veel te ver gaan begrijpt hij niet en vind hij schokkend. De Vries wordt niet overtuigd dat de sector het probleem serieus neemt. Diergezondheid is ondergeschikt aan de volksgezondheid, zo stel De Vries. Er is nog veel ruimte voor verbetering in de kalveren en pluimvee sector en te vaak sprake van illegale praktijken, waarschuwt hij ons.

De directeur van de GGD roept op om te werken aan gezamenlijk risico management en betere afstemming tussen GD – GGD en tussen ministeries. Als voorbeeld noemt Laurent de proactieve aanpak inzake “Schmallenberg” en het zoönose netwerk in Brabant.

De voorzitter, Han Swinkels, betreft de nieuwe directeur van SDa – Hetty van Beers – bij de discussie. Alle dierwetenschappers worden opgeroepen op met te komen met voorstellen voor betere dierhouderij, voor het verbeteren van het management en voor het effectief uitwisselen en analyseren van gegevens.

De discussie aan de tafels wordt volop gevoerd. Leuke en intensieve discussies worden gevoerd. Men hoort nieuws, herhaling, bevestiging en heeft weer nieuwe contacten opgedaan. De deelnemers vertrekken naar huis en laten de organisatie achter met een geslaagd gevoel. Er zijn weer mensen geïnspireerd!

De voorzitter van de avond was Han Swinkels, hiervoor dank. De organisatie was in handen van Hans Huibers en Gerianne Jansen.